

STICKRÄDSLÅ OCH OBEHAG HOS BARN MED DIABETES

Föräldrars berättelser

Konklusion: Obehag såsom rädsla och smärta vid behandlingsrelaterade stick innebär ytterligare belastning för redan ansträngda föräldrar till barn med T1DM. Då stickrädsla leder till sämre behandlingseffekt och ökad risk att utveckla diabetesrelaterade komplikationer behövs forskning kring vilket stöd såväl barn som föräldrar behöver för att minska stickrelaterade rädsla och obehag vid diabetesbehandling.

Bakgrund: Varje år insjuknar omkring 900 barn i Sverige i diabetes typ1 (T1DM). Diagnosen innebär en omfattande egenvård inklusive behandlingsrelaterade stick. Detta leder i sin tur till ett stort ansvar för föräldrarna. Kronisk sjukdom, särskilt T1DM, ökar risken för att utveckla stickrädsla vilket i sin tur leder till försämrad behandlingseffekt och som en konsekvens av detta ökad risk för komplikationer.

Syfte: Att belysa föräldrars erfarenhet av att deras barn känner rädsla och obehag i samband med behandlingsrelaterade stick vid T1DM.

Resultat: Analysen ledde fram till tre huvudkategorier. Barnets stickrelaterade rädsla och obehag innebar:

- ❖ en kamp för att följa behandlingsrekommendationerna
- ❖ inkräktade på både barnets egen vardag och familjelivet
- ❖ ständig anpassning av stödet till barnet för att hen skulle kunna hantera de behandlingsrelaterade sticken.

Material och metod: Två enkätundersökningar om erfarenheter av behandlingsrelaterade stick vid T1DM i åldrarna 7-18 år genomfördes 2015-2020. Även föräldrarnas erfarenheter efterfrågades och totalt deltog 181 föräldrar, av dessa hade 123 också skrivit korta berättelser, 82 av dessa handlade om deras barns stickrelaterade rädsla och obehag. Barnens könsfördelning var jämnt fördelat (40♀ 40♂ 2 okänt). Berättelserna analyserades med kvalitativ innehållsanalys. Studierna är godkända av Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala: dnr 2014/516, 2016/453.

